8.9.2022

Asiantuntijalausunto: ”U 43/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi EU:n maantieteellisiä merkintöjä koskevien sääntöjen uudistamisesta”

Ruokatieto Yhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle koskien ”EU:n maantieteellisiä merkintöjä koskevien sääntöjen uudistamisesta”.

Ruokatieto haluaa nostaa esiin maantieteellisistä merkinnöistä ja niiden sääntöjen uudistuksesta yleisesti seuraavaa: maantieteellisten merkintöjen eteen on tehty pitkään töitä niin EU- kuin kansallisella tasolla. Parhaimmillaan merkinnät tarjoavat aidosti ja myös tutkitusti mahdollisuuden lisäarvoon sekä tuottajalle että jalostajalle. Merkinnöillä voidaan viestiä viestiä kuluttajille eurooppalaisesta ruokaperinteestä sekä ruuan laadusta, alkuperästä ja jäljitettävyydestä. Järjestelmän nyt esillä kehittämistarpeet ovat ajankohtaisia ja toivottavasti uudistus vastaa haasteisiin ja aidosti sujuvoittaa mm. hakemusten tekemistä, rekisteröintien muuttamista sekä näin innostaa myös suomalaisia toimijoita käyttämään pitkää olemassa ollut järjestelmää kotimaisen ruokajärjestelmän parhaaksi.

Ruokahuijausten määrän ennustetaan kasvavan globaalissa ruokajärjestelmässä ja sen kauppakanavien kehittyessä (mm. etämyynti, verkkokauppa). Huijaustapauksissa on usein kyse myös elintarvikkeisiin liittyvistä merkinnöistä ja olemassa olevien merkkien, kuten esimerkiksi ao. maantieteelliset merkinnät, väärinkäytöstä. Näin ollen on oleellista resurssoida riittävästi elintarvikeväärennösten ja -huijausten ehkäisy ja valvonta sekä EU- että kansallisella tasolla Suomessa.

Ehdotettuun asetusmuutoksen sisältyy myös kestävyyskriteereitä, jotka ajankohtaisesti tulevat vastaamaan kuluttajien kasvavaan kiinnostukseen kestävää ruokatuotantoa ja valmistusta kohtaan. On hyvä, että tässä vaiheessa kestävyyskriteerit tulevat olemaan vapaaehtoisia ja toimijoiden itsensä määriteltävissä. Kestävyyskriteereiden käytössä on paljon mahdollisuuksia tuottajille – kestävyden eteen tehdystä työstä tulee kertoa nykyistä paremmin ja avoimemmin sekä selkeämmin kuluttajille. Parhaimmillaan nimisuojajärjestelmä vahvistaa tuottajien asemaa ruokaketjussa.

RUOKATIETO YHDISTYS RY
VANHA TALVITIE 2 A 16
00580 HELSINKI

ruokatieto@ruokatieto.fi
PUH. 040 710 4170

www.ruokatieto.fi
www.hyvaasuomesta.fi

Mahdolliset nimisuojauudistuksen taloudelliset kustannukset ja resurssitarpeet on katettava julkisen talouden varoin. Uudistus ei saa aiheuttaa lisää kustannuksia tai hallinnollisia vaateita ruokaketjun toimijoille. .

Suurin haaste järjestelmässä suomalaisten ruokatoimijoiden näkökulmasta on se, että tieto ja ymmärrys nimisuojatuotteista ja niiden merkinnöistä keskuudessa vähäinen. Järjestelmää ja sen merkintöjä ei tunneta. Näin ollen olisi tarpeellista ja suotavaa, että myös valtion taholta resurssoidaan nimisuojajärjestelmästä viestimiseen myös tulevaisuudessa. Järjestelmää on syytä tehdä tunnetuksi kuluttajille, mutta myös alan toimijoille. Tähän työhön tarvitaan ruokaketjun toimijat pellolta pöytään. Nimisuojan avulla on mahdollista tukea kotimaista ruokaketjua ja sen toimintaa sekä kehittää ruokakulttuuria nostaen sen arvostusta nykyisestä.

Ystävällisin terveisin

Anni-Mari Syväniemi, toiminnanjohtaja

gsm. 0505118909
anni-mari.syvaniemi@ruokatieto.fi